

בית גרייבר ערב ההריסה
כך לא, כך לא

שיך להתגורר בבית, עודד את אנשי גדרה להפגין, לאיים ב"דם ישפך" שבר לעצמו איש יחסי ציבור מיקצועי והודיע: אני לא זז מכאן.

תושבי גדרה, כמעט כאיש אחד, עומים מאחורי גרייבר. לגבי כל אחד מהם, נצחוננו של גרייבר הוא כמו זכיה בפיס. רבים מאנשי גדרה יושבים על אדמות המדינה ומעבדים אותן ללא כל אישור או הסכמה, הריסתו של בית-גרייבר היתה עלולה להביא לסילוקם. הם ממתניעים לר- אות אם אמנם יהרס הבית, אם הוא לא יהרס, יוכל כל אחד מהם לבנות וילה על אדמה חקלאית שאינה שלו וללא אישור-בניה.

תושבי גדרה אינם אוהבים את גד גרייבר, הוא לא הדמות האידיאלית של השכן הטוב והעוול. הם מכירים אותו כיהיר ומתנשא. למרות זאת, התייצבו כולם לצידו והבטיחו: "על גופתינו רי על הטרקטורים שלנו יהרסו את בית- גרייבר."

שיחה נעימה

אולם להחלמות בית-מישפט יש מכיניקה משלהם. טחנות הצדק טחנות לאט, בייחוד במקרים ששמים מקלות ב"גלגלי הטחנות, אבל הם ממשכות לטר- חון. גרייבר, בשחצנותו, מיקד עוד יור- תר את דעת הקהל בעניינו. משלמי מי- סים ואורחים שומרי חוק צפו מן הצד וביקשו לראות: האם ינצח שילטון ה- חוק בישראל, ואם כן, כמה זמן יקח לו לנצח.

לילה ומפוימים את הפרשה. הי פגישה נערכה ביום הראשון לפני שבוע. עברו יותר מעשרה ימים והבית עדיין עומד על תילו.

תחילה ניסו לתרץ זאת בטקטיקה. "אנחנו רוצים להרדים את תושבי גדרה ורק אז להרוס, כדי שלא תהיה שפי- כות-דמים", הדליפו אנשי היועץ-המיש- פטי לממשלה וקציני מישטרה בכירים. כשהתקבל תירוץ זה בלעג גלוי, הם שינו את הטקטיקה: "אנחנו רוצים שהי מפכ"ל יהיה בארץ כשהבית יהרס וממ- תינים לשובו". הם טענו. פירושה של הודעה זו היה למעשה הודאה בכישלון: מישטרת-ישראל אינה מסוגלת לבצע פסק- דין של בית-מישפט-עליון כשהמפכ"ל שלה נמצא בחוק-לארץ.

אולם שפיר חזר כבר לפני שבוע, והי בית עוד עומד. שעות ספורות אחרי שר- בו הודיע שפיר שהוא עבר על תוכנית המיבצע, מצא בה ליקויים רבים, והורה להכין תוכנית אחרת. נראה שלאסטר- טגים ולטקטיקנים של המישטרה לוקח זמן רב להכין תוכנית, שצריכה להיות פשוטה ביותר, להריסת בית אחד.

כל אותה עת שתק זמיר. הוא לא דחק במישטרה, לא זעק חמם עדיך שהמישטרה אינה מבצעת את הוראותיו. למתבונן מן הצד יכול היה להידמות שהמצב הבלי- תי-ברור הזה נוח לזמיר. זמיר רק דאג שיתפרסם בעיתונים שהדי- חיה לא נגרמה מתוך דחפים פני- ליימים שהופעלו עליו. מדוע נגי- רמה הדחיה? זה לא הופכר.

דחייה של שמונה ימים

רינתיים מסתובבים חברי-כנסת מ- הליכוד ומהקואליציה וטופחים לעצמם בגאווה על השכם. "בזכותנו יש דחיה, בגללנו יש סיכוי שלא יהרסו את בית- גרייבר." אחד מהם, ודוקא אחד שהי מגע האחרון שלו עם זמיר, המישטרה והחוק לא היה ידידותי במיוחד, ידע לספר בתחילת השבוע שהוא ערך שי- חות גם עם זמיר וגם עם הרצל שפיר, והם הבטיחו לו דחיה בת שמונה ימים לפחות.

הטיפול השלומיאלי בפרשה הביא לי- מצב עגום. הריסת בית-גרייבר מאבדת מהמשמעות שלה. הטרקטורים שיעלו על הווילה יהרסו קירות, תקרה ורצפות. הי המתנה גרמה לכך שגם בית-גרייבר הרוס, יסמל את שילטון החוק ההרוס והרמוס.

עורך-דינו של גרייבר, משה חיים בסוק, לקבל אותו לשיחה, והסכים לעכב את הריסת הבית עד לעריכת שיחה זו. בסוק הגיע לירושלים יחד עם גרייבר ואשתו. בסוק שוחח ארוכות עם זמיר, שיחה ש- הוגדרה אחר-כך על-ידי הפרקליט כ"נעי- מה", בעוד גרייבר המתין בחוץ והעניק ראיונות לעיתונאים.

זמיר ניסה לחסל את הפרשה "בצורה עדינה". הוא הציע הצעות פשרה. אחת ההצעות היתה שהמדינה תעניק לגרייבר שטח אדמה אחר, שעליו הוא יוכל לה- קים את הבית שלו, שיפורק ויועבר לשם. היתה זו מתנה לעבריינו, פרס לעור- בר חוק, פרס לרומס החוק, שניתן על- ידי נציג החוק.

להרדים את התושבים

אך גרייבר, הבטוח בדוויזיות העומי- דות מאחוריו ובשחצנותו הרגילה, העניק את סטירת-הלחי האחרונה שלו דווקא לזמיר. הוא דחה את הצעות ה- פשרה, ובעזרת איש יחסי-הציבור שלו האשים את זמיר ב"חוסר דיוק ובהתי- ייחסות בלתי-אחראית ורצינית לחומר." זמיר הבליג ובלע את העלבון.

ככל מדינת חוק מתוקנת היו יוצאים שוטרים וקבלני הריסה למחרת בבוקר, או עוד כאיתו הי

התמוכות של גרייבר הרבה כסף לתושבי גדרה

מעבר למורגים הבית והחלוקה לפני ההריסה

היועץ-המישפטי לממשלה, הפרוי- פסור יצחק זמיר, נדחק לפינה. מסוג הפינות שאינן חביבות עליו. זמיר אינו אוהב בצאת נגד הממשלה ונגד העומי- דים בראשה. הוא רואה בדרך-כלל את תפקידו על-יפי ההיבט הצר של הגדרת התפקיד: "יועץ-מישפטי-לממשלה." זמיר אינו אוהב את העצמאות ואומץ-הלב הי- ציבורי שקודמו בתפקיד, הפרופסור אהי- רון ברק היה מגלה, וממעט לנצל את הסמכויות הנרחבות שמעניק לו החוק: התובע מיספר אחד של המדינה, המופי- קד על שמירת החוק והמפעיל של הי- מישטרה.

זמיר התפתל, התחמק, דחה, חשב, התי- ייעץ ולא הגיע לירי החלטה. רק כשר- הצעקה הציבורית הגיעה למימדים שמי- הם אי-אפשר היה להתעלם, נזכר זמיר בכל מיגוון האחראויות שלו, והודיע לפי- גי יותר משבועיים: "בית-גרייבר יהרס!"

חסידי החוק והסדר הציבורי נשמו לרי- וחה, אך זו לא באה, טבעי היה להניח שמיר עם ההודעה של זמיר, יצא כוח מישטרהי לבית-גרייבר ויהרוס אותו. אר- לם זמיר השתהה שוב, הוא נענה לפניית